

ZPRÁVA PORADCE CHOVU PRO TERVUERENY (2007)

Počet evidovaných chovných jedinců:

V klubu je evidováno celkem 76 chovných psů mladších 10-ti let a 72 chovných fen. O psech starších 10-ti let máme jen velmi málo zpráv.

Krvčí listy:

V roce 2007 bylo vystaveno 27 krycích listů na 27 různých fen, pro 18 různých CHS.

Bylo nakryto celkem 26 fen od 15-ti různých chovatelů.

Jméno psa	Celkem krytí	Zabřezlo fen	Neúspěšná krytí	Počet zapsaných štěňat v roce 2007
Axle de la Tyvell (NL)	1	1	-	4
Cabor v.Labayo	5	4	1 – fena nezabřezla	23 (+ 8 nar. v r.2008)
Cidd-Kid z Henrisaru	1	1		7
Corsini Valentino (UK)	1	1	-	9
Cron de el Segadal	2	2	-	17
Hattrick Aton Sixty Six (*)	1	1	-	6
Chewy Dog Arabat	2	2	-	12
Kallo Deabei	-	-	-	8 (všechna z krytí v roce 2006)
Kiosan's Goliat	2	2	-	13
N'Jade Goliat Sixty Six	1	-	1 – fena nezabřezla	-
Nico z Kovárny	1	1	-	7
Oural de la Fureur du Crépuscule (F)	1	-	1 – fena potratila	
Stavropol de la Clairière aux Louves (F)	1	1		7
Usky du Crépuscule des Loups (F)	1	1	-	5
Valmont Rudolfovská skála	1	1	-	8
Winjammer's It Was In The Stars (NL)	1	1	-	8
Xcalibur de Cadre Noir	2	1	1 – fena nezabřezla	17 (z toho 8 z krytí v roce 2006)
Zealous Juvell z Kovárny	1	1	-	15 (z toho 8 z krytí v roce 2006)
Zeus de Sincfal	1	-	1 – fena nezabřezla	-

(*) chovatel udával krytí psem Storm de Bruine Buck, nařízené DNA testy však určily jako otce psa Hattrick Aton Sixty Six

	Rok 2007	Rok 2006
Počet krytí	26	18
Úspěšná krytí	21 (80,77%)	11 (61,11%)
Počet vrhů	23 (+3 vrhy nar.z krytí ze sklonku roku 2006, -1 vrh nar. v r.2008)	11 (+3 vrhy nar.z krytí ze sklonku roku 2005, -3 vrhy nar. v r.2007)
Vrhy ze zahraničních krytí	5	2
Počet živě narozených štěňat	176 (88 psů + 88 fen)	81 (40 psů + 41 fen)
Počet živě narozených štěňat na vrh	7,65	7,36
Mrtvě narozených štěňat celkem	0	0
Uhynulých / utracených štěňat	11 (6,25% z živě narozených štěňat)	2 (2,47% z živě narozených štěňat)
Zapsáno do PK	165 štěňat (nárůst o 108% vůči roku 2006)	79 štěňat

Vyštěpení tervuvereni z Malinois v roce 2007

1 pes + 2 feny v CHS Robito (vrh „N“)
2 psi v CHS Kwanah (vrh „H“)
1 pes + 3 feny (vrh „C“) a 1 pes + 1 fena (vrh „D“) v CHS Novterpod
1 pes + 3 feny v CHS od Dorinky (vrh „A“)
1 fena v CHS de Alphaville Bohemia (vrh „F“)
----- celkem 6 psů + 10 fen

Vyštěpení tervuvereni z Groenendaelů v roce 2007 a Tervuereni z mezivarietních krytí v roce 2007

Importy v roce 2007:

Vendor des Étangs Sauvages – maj. Iva Kuncmanová & Hana Petrová

Popisné přehlídky a povahové testy:

V roce 2007 se zúčastnilo popisných přehlídek 12 psů a 14 fen. 1 pes a 1 fena se nenechali změřit, popisná přehlídka a povahový test jim byl odložen. Zbýlých 11 psů + 13 fen bylo uchovněno.

Až na jednu fenu mají všichni jedinci, kteří prošli popisnou přehlídkou již splněné DKK, takže úspěšným absolvováním PP splnili podmínky chovnosti.

V průběhu roku jsme na popisných přehlídkách u tervuverenů nezaznamenali vylučující vady dle standardu. Vady chrupu byly zaznamenány u třech jedinců (u dvou chybí zub P2, u jednoho chybí zub M3) a vady skusu u tří jedinců (2x středáky v předkusu, 1x nepravidelný skus).

Za posledních několik let je velmi zřetelný posun českého chovu od mohutnějších a těžších jedinců směrem k žádanému typu belgičáka s dlouhou hlavou, kvadratickou stavbou těla a vysoce elegantnímu. Téměř se nevyskytují těžší a hrubší typy, těžší a kratší hlavy, je jen velmi málo dlouhých hřbetů a prakticky neznáme problémy s černým sedlem a minimálními nebo obrácenými maskami. Na druhou stranu se zvyšuje výskyt problémů spojených s důrazem na prodloužení hlavy (problémy se správnou modelací – zejména tedy ustupující a klenutější čela, nevýrazné stopy a náznaky římského nosu), zkrácení hřbetu (především strmější úhlení končetin a výskyt nežádoucí celkově spádné horní linie, obojí vytváří optický klam kratšího formátu), zvýšení elegance (častější výskyt slabších koster, vytočených tlapek, a především velmi špatné utváření hrudníku – užší, mělká a nedostatečně vyvinutá předhrudí – v letošním roce měli s předhrudím problém téměř všichni uchovnění jedinci!). Celkový posun směrem k jemnější konstituci s sebou sice přináší vyšší eleganci, ale také posun povahy směrem k nervozitě až bázlivosti. Určitě by tedy stálo za zamyšlení, zda nyní, kdy prakticky nemáme problémy s neelegančními, hrubými či těžkými Tervuereny, není vhodná doba si při hledání vhodných chovných párů připomenout znění standardu : „*Belgický ovčák je pes střední velikosti, harmonických proporcí, **spojující eleganci a sílu**; je středního vzrůstu, jeho svalstvo je suché a pevné, formát kvadratický; je velmi otužilý a schopný odolávat různým výkyvům povětrnostních podmínek, jež jsou v belgickém podnebí tak časté. Díky harmonii tvarů a hrdému nesení hlavy působí belgický ovčák dojmem **robustní elegance**, která představuje hlavní znak zástupců tohoto ušlechtilého pracovního plemene.*“

V hodnocení povahy se z nedostatků častěji vyskytovala nedůvěřivost (cca 25%), dále nervozita a lekavost (obojí 8%). Povahu jako přednost obdrželo 12,5% jedinců.

Povahových testů se zúčastnilo celkem 27 jedinců z ČR a Velké Británie. Dva jedinci se nenechali změřit, PT jim byl ukončen. 6 jedinců předvedlo netradiční aport (Argent Brut z Kovárny – 93/A, Cedrik Nobby Rock – 82/A, Fair Play z Kovárny – 96/A, Heran Randy Dog – 87/A, Itta Dog Arabat – 88/A, Preston Roswell Sixty Six – 87/A). Nikdo nepředvedl nepovinný cvik obrany. Jeden jedinec byl hodnocen plným počtem bodů (Katifer Deabei – 100).

Největším problémem tervuverenů u PT byl z těžko pochopitelných důvodů aport (průměrný bodový zisk 5,24 b. z 10), to je proti loňsku opět posun k horšímu. Proti loňskému roku se výrazně pohoršili i v odolnosti proti střelbě, která byla letos hodnocena v průměru 15,4 body z 20 (77% možných bodů). V ostatních cvicích získávali Tervuereni kolem 80-95% možných bodů, takže si nemyslím, že by s nimi měli nějaké závažnější problémy.

Přestože v roce 2007 dosáhlo několik Tervuerenů na poli výcviku opravdu krásných výsledků a všestranná zkouška již přestává být vzácností, na povahových testech je možné pozorovat trend velkých rozdílů mezi jednotlivými psy.

100 bodů:	1 fena (4%)
91-99 bodů:	4 psi + 4 feny (32 %)
81-90 bodů:	4 psi + 3 feny (28 %)
71-80 bodů:	2 psi + 2 feny (16 %)
61-70 bodů:	1 fena (4%)
51-60 bodů:	2 psi + 2 feny (16 %)
Celkový průměr:	82,24 bodů (vloni 89, 65 bodů)

RTG DKK:

V roce 2007 bylo vyhodnoceno 23 Tervuerenů :

	Rok 2007	Pro srovnání	
		Rok 2006	Rok 2005
HD A	73,91 % (17 jedinců)	81,25 %	65%
HD B	26,09 % (6 jedinců)	18,75 %	25%
HD C	0%	0%	10%
HD D	0%	0%	0%
HD E	0%	0%	0%

Velmi potěšující je, že jsme u Tervuerenů již druhým rokem nezaznamenali výskyt dysplasie stupně 2, 3 nebo 4 – všichni jedinci byli negativní, maximálně měli přechodný stupeň DKK. Stále se nám ale někteří chovatelé soustředí (v letošním roce 3 jedinci) na vyhodnocování DKK v jiných zemích, než je trvalé bydliště psa, což může přinést určité zkreslení výsledků.

RTG DLK:

V roce 2007 bylo vyhodnoceno 7 jedinců variety Tervueren (30,43% z vyšetřených na DKK), všichni s výsledkem 0/0 (v roce 2006 to bylo 34,37% z vyšetřených na DKK). Ráda bych apelovala na majitele, aby si nechávali vyhodnocovat také dysplasi loketního kloubu. Není to sice zatím povinné, ale ve světě se to pomalu stává standardem. DLK ovlivňuje celkové sportovní využití Vašeho jedince, takže i z tohoto důvodu je vhodné vyšetření provést. Snímky lze udělat při jedné narkóze spolu se snímky na DKK.

Vyšetření očí:

Stále nemáme k dispozici soupisy od Veterinární komory, proto nejsou statistiky relevantní. Víme o 9-ti vyšetřených BOT (včetně téměř desetiletého psa), kteří všichni získali výsledek „DOV prostý“ a o 23 vyšetřených štěňatech BOT ještě u chovatele, s celkovým výsledkem „DOV prostý“, přičemž u dvou z nich bylo shledáno pozitivní PPM Iris-Iris v nejlehčí formě.

Vrozená hluchota:

V roce 2007 byla u dvou jedinců českého chovu (Anee Oridix a její dcera Katia Deabei) diagnostikována jednostranná vrozená hluchota. Chovatelky těchto jedinců se k problému postavily čelem a všechny majitele příbuzných psů požádaly o BAER test, který dokáže vrozenou hluchotu spolehlivě odhalit. Celkem se podařilo zorganizovat vyšetření dalších 15-ti příbuzných jedinců.

Vyšetření byli:

- matka Anee (Ottira)
- sestra Anee (Angelika)
- otec Katii (In Envy)
- 4 sourozenci Katii (Kallo, Killi, Kikko, Kirke)
- 4 polosourozenci Katii po stejné matce (Maud, Mima, Moloko, Minea)
- teta Anee (Partez at Peloton)
- 3 sestřenice a bratrance Katii (Wictoria, Wermut, Véline)

Všichni tito příbuzní jedinci, stejně jako 6 dalších psů působicích v ČR (včetně jednoho Groenendaela a jednoho Malinoise) byli shledáni jako oboustranně slyšící (BAER +/+), tedy v pořádku.

I když by bylo samozřejmě ideální ještě otestovat další sourozence a polosourozence Anee, stejně jako jejího otce a její další potomky, dá se již dnes říct, že se zřejmě nejedná o žádný problém velkého rozsahu, ale spíše o ojedinělý výskyt, jehož důvod není zcela znám (obvykle je vrozená hluchota vázána na bílou nebo merle barvu). Jako poradce chovu pro Tervuereny děkuji všem, kteří test podstoupili, za seriózní přístup k chovu!

Zpracovala Hana Pisarčíková